

Salén-Nytt

Salén News No 2 1980

SCAN-ARAB EXPO 80

المعرض الاراكتندي العالمي

Stark resultatförbättring

Koncernens vinst blev 7,5 Mkr (1978 förlust 343 Mkr) efter finansiella poster. Härutöver tillkommer extraordinära poster på 116 Mkr (19 Mkr), varav 94 Mkr utgör överskott vid försäljning av 60% i kontorsfastigheten Norrländsgatan samt 20 Mkr försäkringsersättning för en totalhavererad oljeborrplattform. Det förbättrade resultatet beror främst på att tankrederiets förlust väsentligt minskat samt på en kraftig förbättring för torrlastrederiet.

Koncernens likvida medel inklusive outnyttjade checkräkningskrediter och kreditlöften uppgick vid årsskiftet till 300 Mkr.

Bolagets avtal med staten har omförhandlats. Enligt den nya överenskommelsen har betalningsperioden för skulden på koncernens tankfartyg efter en engångsamortering i april 1980 på 100 Mkr förlängts till 9 år med rätt till betalningsanstånd om likviditeten understiger 200 Mkr. Löftet om ett villkorsslån på 200 Mkr har utgått. Totalt skall minst 12 fartyg behållas under svensk flagg.

Moderbolaget redovisar efter bokslutsdispositioner och skatt en vinst på 78,2 Mkr. Styrelsen föreslår en utdelning av Kr 10:-/aktie, vartill åtgår 7,5 Mkr (1978 0).

För 1980 förväntar koncernen ett nollresultat efter finansnetto men före extraordinära poster. De senare torde bidra till att resultatet före dispositioner och skatt 1980 blir positivt. Osäkerheten i prognoserna är betydande.

Ordinarie bolagsstämma hålls i Stockholm den 28 maj 1980.

	<u>1979</u>	<u>1978</u>
Omsättning	2 986	2 249
Rörelsens kostnader	- 2 655	- 2 168
Rörelseresultat före avskrivningar	331	81
Avskrivning enligt plan	- 172	- 176
Extra avskrivning	- 1	- 39
Resultat vid försäljning av fartyg och fartygskontrakt	30	29
Rörelseresultat	188	- 163
Finansiella intäkter	30	28
Finansiella kostnader	- 215	- 196
Kursdifferenser	4	- 12
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	7	- 343
Extraordinära poster	116	19
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	123	- 324
Förändring av lagerreserv	- 69	34
Skillnad mellan bokförda och planenliga avskrivningar	- 5	192
Återvunna avskrivningar på försålda anläggningstillgångar	59	52
Övriga bokslutsdispositioner	2	27
Skatter	- 26	- 1
Minoritetsintressen	- 1	- 1
Årets resultat	83	- 21

Omslagsbilden

Särskilt stort intresse visades Saléns monter och verksamheter under Scan-Arab-utställningen ombord Tor Scandinavia. I Kuwait invigdes utställningen av prins Abdul Wahab Y Al-Nafisi som på bilden ses tillsammans med en av sina närmaste medarbetare framför en modell av m/s Winter Water. Till vänster ses Bengt Juhlin från Sveriges Exportråd, chefstolken Mohammed Alghussein och längst t h Lennart Hofdell, Salén Reefer Services. I bakgrunden ses Rolf Muchardt, chef för ISA, Kuwait och Sveriges ambassadör i Kuwait, Göran Bundy. Se även sid 8—12.

Cover photo

Great interest was shown Salén's exhibit and activities during the Scan-Arab exhibition onboard the Tor Scandinavia. The exhibition was inaugurated in Kuwait by Prince Abdul Wahab Y Al-Nafisi who appears in the photo, together with one of his closest associates, in front of a model of the M/S Winter Star.

Bengt Juhlin Swedish Export Council, appears to the left with interpreter Mohammed Alghussein and to the far right Lennart Hofdell, Salén Reefer Services. Rolf Muchardt, manager of ISA, Kuwait, and Göran Bundy, Sweden's ambassador to Kuwait appear in the background. More information on Scan-Arab Expo is presented on pages 8 through 12.

TV åter till sjöfolket

Efter två års uppehåll är det nu äntligen klart att videokassetter från Sveriges Radio skall få distribueras till de ombordanställda. SIF-klubben och Handelsflottans Kultur- och Fritidsråd (HKF) lägger ersättningsfrågan åt sidan under ett år, vilket i sin tur betyder att upphovsmännen går med på att avstå från ersättning under samma tid. Leveransstoppet har därför hävts.

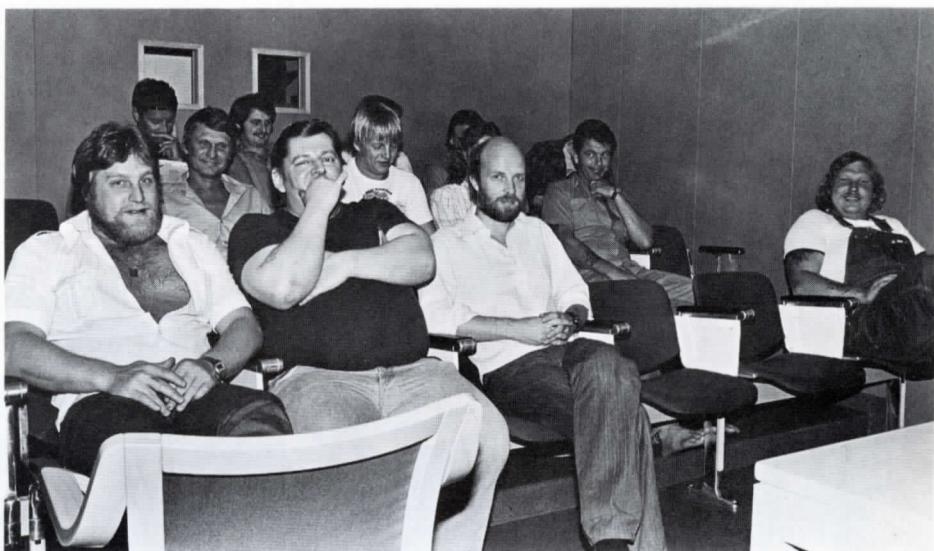
Eftersom Sveriges Radio ju är ett stort företag med tung administration, tar det en ansenlig tid för ett beslut att bli verkställt, men förhoppningsvis går den första sändningen kassetter ut till fartygen under april månad.

Då det här endast är fråga om svenska producerade TV-program, är utbudet mycket begränsat jämfört med vad TV-tittarna i Sverige får se. Bara ca 20–25% av underhållningsprogrammen är svenska. HKF är också noga med vad man erbjuder fartygen — endast de bästa programmen kommer med, typ Lasse Holmqvists "Här är Ditt liv", Sten Bromans musikfrågeprogram samt TV-teaterns bästa produktion.

Politiska debattprogram är i regel mindre lämpliga att distribuera till fartygen då de ju mycket snabbt blir inaktuella.

Ett par informationsprogram sändes

ut redan under mars månad via Sjöfarts-TV, det ena handlar om socialförsäkring för sjöfolk och det andra är en film kallad "Ute på oljefälten".

Förhoppningsvis kommer "biografen" ombord att utnyttjas ännu flitigare när TV-programmen kommer igång. Bilden togs på Winter Moon 1979 av Mark Markefelt.

Saléninvest Result for 1979

The Saléninvest Group reported a profit after financial items of SEK 7.5 million on 1979 operations, compared with a loss of SEK 343 m. in 1978. In addition, there was extraordinary income totalling SEK 116 m. (1978 SEK 19 m.), of which SEK 95 m. was from a profit on the sale of a 60 percent interest in the Group's office building in Stockholm and SEK 20 m. insurance payment for a total loss of an oil drilling rig. The favourable growth in earnings was primarily attributable to a substantial reduction of the loss in tanker operations and a sharp improvement in dry cargo operations.

The Group's liquid funds, including unused overdraft facilities and other credit guarantees amounted to SEK 300 m.

A new agreement with the Swedish government extends to 9 years the repayment period of the debt on the Group's tankers, consequent upon a special payment on account of SEK 100 m. in April 1980, with the option to refinance amortizations on the above debt if the Group's liquidity falls below SEK 200 m. The promise of a conditional loan of SEK 200 m. has been cancelled. A minimum of 12 vessels must be maintained under the Swedish flag.

The parent company reported a profit after special adjustments and taxes of SEK 78.2 m. The board of directors proposes a dividend of SEK 10 per share.

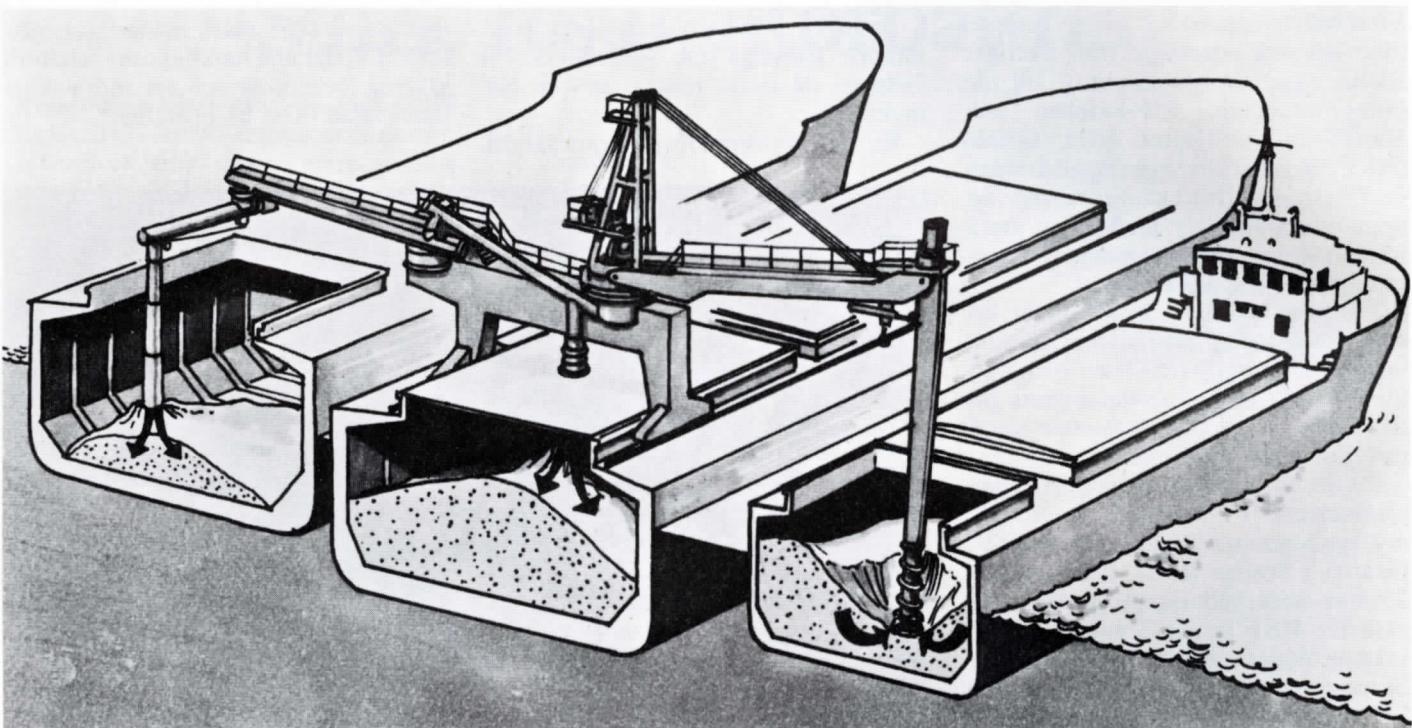
The Group consolidated income statement is summarized below.
(Amounts shown are in SEK mill.)

	1979	1978
Sales	2 986	2 249
Operating costs	- 2 655	- 2 168
Operating income before depreciation	331	81
Planned depreciation	- 172	- 176
Additional depreciation	- 1	- 39
Profit from sale of ships and ship contracts	30	29
Operating income	188	163
Financial income	30	28
Financial costs	- 215	- 196
Foreign exchange differences	4	- 12
Income after financial income and costs	7	- 343
Extraordinary items	116	19
Income before special adjustments and taxation	123	- 324
Change in inventory reserve	- 69	34
Difference between book depreciation and planned depreciation	- 5	192
Adjustment of depreciation reserve in connection with sale of fixed assets	59	52
Other special adjustments	2	27
Taxation	- 26	- 1
Minority interests	- 1	- 1
Profit	83	- 21

Although it is very difficult to provide firm forecasts, the Group expects to break even in the current financial year, after financial income and costs and

before extraordinary items. These latter should help Saléninvest to make a profit before special adjustments and taxation during 1980.

Nya marknader för Siwertell

En Siwertell-anläggning för lastning/lossning av bulk-cement skall levereras till Grekland 1980 för att installeras på en flytande terminal.

I hård kamp med samlad internationell konkurrens har S&W-företaget Siwertell den senaste tiden tagit hem flera stora order för sitt patenterade system för kontinuerlig lossning av bulkmaterial.

Så har t ex mexikanska Fertilizantes Mexicanos SA (Fertimex) beslutat köpa ytterligare en fartygslossningsanläggning för fosfat.

Under 1980 kommer man därigenom att ta sin tredje Siwertellanläggning i drift. De två tidigare anläggningarna har kapaciteten 550 ton per timme. De är avsedda för fartyg i storleksklassen upp till 40.000 tdw. Den nya anläggningen är konstruerad för att klara 600 ton/tim och fartyg upp till 70.000 dwt.

Dessutom har Siwertell nyligen fått beställningar på liknande anläggningar från Norsk Hydro A/S och Port Forth,

Skottland, för lossning av råfosfat, kalisalt och svavel.

Flytande cementterminal — en ny idé.

Siwertell har just levererat sin första anläggning för en flytande exportterminal. Leveransen gick till en grekisk beställare och avsåg lossning och lastning av cement.

Anläggningen har en kapacitet på 800 ton/tim. och är konstruerad för lossning/lastning av kustfartyg, standard-bulkfartyg och oceangående fartyg. Cementen kan också mellanlagras i den flytande terminalen.

För Siwertell har 1979 varit det bästa året hittills och för 1980 är orderinången mycket god.

Siwertell scores new international success

In the face of tough competition, the Salén & Wicander subsidiary Siwertell recently won several new orders for its patented system for continuous unloading of bulk cargoes by screw conveyor.

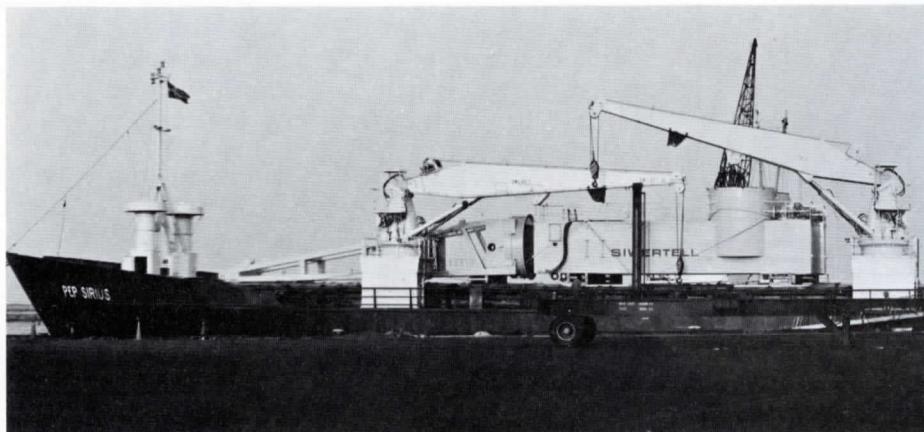
During 1980, Fertilizantes Mexicanos S.A. will take delivery of its third Siwertell. The two previous were designed for a capacity of 550 tons per hour of rock phosphate and for ship size of maximum 40,000 dwt. The third one has a capacity of 600 tons per hour and serves ships up to 70,000 dwt.

Two more Siwertells have been ordered recently; one for Norsk Hydro A/S in Norway and one for Forth Ports Authority in Scotland. Both will be used for unloading rock phosphate.

Siwertell recently delivered its first installation for a floating cement terminal. It has a capacity of 800 ton per hour.

The bulk cement can be discharged into the floating terminal for intermediate storage.

For Siwertell 1979 was the best year ever and there is a satisfactory volume of orders for 1980.

Lastning i Helsingborgs hamn av två Siwertell fartygslossare för Mexiko. Som synes fylls nästan hela fartygets däck upp av de väldiga anläggningarna.

Fraktmarknaden

Vecka 14

Kyl

Marknaden var under februari svagare än beräknat men har successivt förstärkts och är nu helt i nivå med våra antagan- den.

Det råder stor knapphet på tonnage och vi förväntar oss att denna situation skall kvarstå i ytterligare några veckor. Bananproduktionen ökar gradvis i Centralamerika såväl som i Franska Väst-indien med ytterligare tonnagebehov som följd.

Sysselsättningsläget är gott och kommer att så förbli de närmaste veckorna.

Tank

Tankmarknaden i februari och mars kan sammanfattas i några få ord: varm vinter, stora lager, fallande spotmarknadspriser och stagnerande råoljeproduktion. Lagren av råolja och produkter i USA har under vintern byggts upp till en nivå som i mitten på mars var omkring 20% högre än 1979, bl a till följd av det mycket milda vintervädret. En liknande väder/lagersituation råder också i Japan och Europa. Det sägs nu att utbudet av olja från OPEC överstiger efterfrågan med 3 milj fat/dag. Detta påverkar spotpriserna som nu närmar sig kontraktspriserna. Flera OPEC-länder drar nu ned sin produktion, och detta har främst drabbat det stora tonnaget.

I AG har ett överskott på 15–20 VL/ULCCs om 4,5 milj tdw uppstått och frakten för en 250.000-tonnare

AG/West har fallit till WS 29. Även det medelstora tonnaget har drabbats om än inte i samma utsträckning. I Medelhavet med konkurrens från kombinationstonnage betalas nu 85.000 ton med WS 70 till USA, i Karibiska Havet med WS 75 uppför kusten och Väst-afrika WS 105 för en transatlantisk resa. Men även det mindre tonnaget, 30–40.000 tdw har drabbats av en nedgång och betalas omkring WS 200 på de flesta marknader.

Torrlast

Torrlastmarknaden idag är fortfarande stark. Den nedgång som många mäklare förutspått har inte skett, utan tvärtom har marknaden den senaste månaden fortsatt att stiga. Den senaste tidens ökning beror nog främst på brist på tonnage, men naturligtvis också på att den förväntade konjunkturavmattningen har uteblivit, att stålproduktionen i Japan och EG har fortsatt att vara hög och att det har skett en ökad uppbinding av tonnage p g a stockning i många hamnar.

Marknadsnivån för spannmålstransporter i panmaxstorlekar ligger för Gulf-Kontinenten på drygt \$ 18, medan Gulf-Japan idag betalar ca \$ 28. Om man fraktar panmax på t/c får man idag ungefär \$ 8 per tdw både i Atlanten och Stilla Havet. För handysizestorlekar ligger nivån på ca \$ 10.000 om dagen.

Another cooling plant for SRS

Sometime in mid-summer another cooling plant, in which Salén has a part interest, will be ready for operation. A Dutch consortium in Groningen, active within shipping, are partners in the project. The new cooling plant, located in Eemshaven, Holland, is based on the same idea as Salén's cooling plant in Sharjah, the United Arab Emirates. It is built on the dock to provide for more effective cargo handling at a significant cost-saving.

The new cooling plant in Eemshaven has a capacity of approximately 26,000 cubic meters — equal to two large reefer vessels. Storing and transporting both frozen meat and fish as well as fruit will be accomplished using a pallet system.

Eemshaven is located in the mouth of Eems River on the border between

Holland and West Germany. The harbor offers a short approach from open sea and has excellent road, barge and railway connections — advantages which will attract customers from both the Hamburg/Bremerhaven and Amsterdam/Rotterdam areas.

The foundation of the cooling plant was poured at the beginning of March. The managing director of Sealane, Mr. K. Tammes, together with the port director for Delfzijl and Eemshaven, Mr. C. van Elderen, are shown setting the foundation with the first layer of cement.

(picture page 7)

Freight market

Week 14

Reefer

The reefer market during February was weaker than we anticipated but has gradually improved and is presently on the level we expected.

There is presently a shortage of tonnage and we expect that this situation will continue for some weeks. Banana production is gradually increasing in Central America as well as in the French West Indies resulting in additional requirements for tonnage.

Our reefer fleet is presently well employed and we expect this situation to continue for quite some time.

Tanker

The tanker market in February and March can be summarized in a few words: mild winter, high inventories, falling oil prices on the spotmarket and decreasing crude oil production. The US inventories of crude oil and products have been built up to a level which in mid March is about 20% higher than a year earlier. A similar weather/inventory situation is also prevailing in Japan and Europe. It is now said that the supply of crude oil from the OPEC countries exceeds demand with 3 mill. barrels a day. The influence on the oil prices has been a narrowing of the gap between the spotprices and the contract prices. Several OPEC countries are now reducing their production and this will mainly affect the VL/ULCC-tonnage.

In the AG there is now a surplus of 15–20 VL/ULCCs or 4,5 mill. tdw, in prompt position and the rate level for 250 000 tons AG/West is now reduced to WS 29. Also the medium sized tankers have been hit, but not to the same extent. In the Mediterranean, with a lot of combination tonnage, 85,000 tons is being paid WS 70 for a transatlantic voyage, in the Carribbeans the same size gets WS 75 up the coast and in West-Africa WS 105. But also the smaller tonnage, 30–40,000 tdw, have suffered, and the rate level is around WS 200 on most markets.

Dry Cargo

The dry cargo market is still very good. The decline that many brokers had foreseen has not materialised, on the contrary the market has continued to rise. The reason for this increase depends mainly upon lack of tonnage, but is also a consequence of the fact that the world economy is still very healthy, steel production in Japan and EG is still very high and the fact that congestion in many ports is holding up tonnage.

The market level for grain transportation in panmax vessels is about USD 18 for Gulf-Continent and about USD 28 for Gulf-Japan. However, if one charters out this size of vessel on t/c today, one can expect no more than about USD 8 per t dw in both the Atlantic and Pacific. The rate for handy-size vessels is presently around USD 10,000 per day.

Toyota avancerar på den svenska marknaden

I samband med att Toyota Autoimport AB presenterade sina nya 80:or startade man en kraftig försäljningsdrive i landet, bestående av bl a en omfattande riksannonsering som följdtes upp av talrika lokalannonser. Rikligt broschyrmaterial hade tagits fram och distribuerades till de ca 90 återförsäljarna samtidigt som alla butiker specialskyttade. Pressen inbjöds till pressinformation med provkörning av alla de nya modellerna och en jubileumstävling anordnades med tio nya Starlet-bilar som priser.

De 10 Starlet-bilarna vanns av:
Karin Ekholm, Västra Frölunda
Ingvar Lindberg, Bjärnum
Bengt Anderberg, Bjärred
Maja-Stina Gellstad, Malmö
Gudrun Nilsson, Norrköping
Ola Insulander, Mora
Arne Wennerfalk, Tyresö
Linda Larsson, Trollhättan
Eva-Lena Ekeroth, Öresundsbro
John Fredriksson, Brålanda

Andra säljfrämjande åtgärder som vidtagits är informationsträffar för återförsäljarna, detaljerade säljhändböcker, en kundtidning som distribuerats i 150.000 ex, m m. Toyota deltog även med en stor monter i utställningen "Motor -80" i Malmö.

Toyota har ökat sin marknadsandel i Sverige under januari—mars 1980 till 4,0% jämfört med 2,3% samma tid 1979 och ligger nu på 6:e plats. Japanska bilar har 12,5% av marknaden i Sverige för närvarande.

En av de lyckliga vinnarna, Eva-Lena Ekeroth, Öresundsbro, på sin Starlet.

Toyota makes progress in Sweden

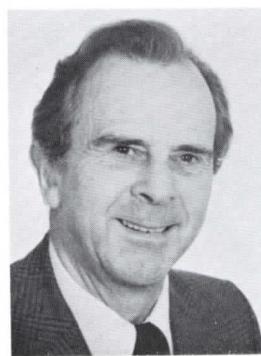
Toyota has now moved up from the tenth to the sixth place on the list of cars sold in Sweden. This is the result of a first-rate product as well as ambitious marketing of the 1980 models, for instance extensive advertising, pamphlets and brochures, press conferences, competitions, etc. Toyota also took part in the exhibition "Motor -80" in Malmö.

Meltolit till S & W

Salén & Wicander Teknik AB, Solna, har övertagit AB Meltolit, Göteborg. Svetsrörelsen inom S & W, med försäljning av Armalloy specialelektroder för hårdbeläggning och Wall Colmonoy pulverlegeringar jämte brännare och tillbehör samt AES svetslikriktare, sammankörs med Meltolits verksamhet till en svetsdivision med kontor och lager i Meltolits nuvarande lokaler i Göteborg.

Meltolit har på sitt program tillsatsmaterial för all slags lödning såsom silverlod, hårdlod och mjuklod, apparater och maskiner samt brännare för lödning, svetsning, gasskärning och flamhärdning.

Salén & Wicander Metolit får genom denna fusion ett komplett program inom svets- och lödområdet samt en

Ragnar V Stenberg, chef för Salén & Wicander Meltolit.

stab med yrkeskunniga medarbetare. Chef är tidigare VD för AB Meltolit, Ragnar V Stenberg.

Personnytt

Till chef för Sjöpersonalavdelningen inom Salénrederiernas Fartygsdrift har från den 1 mars utsetts sjökapten **Billy Fransson**.

Billy Fransson

Roland Matz, VD i JS Saba AB, lämnar på egen begäran sin befattning för att övergå till annan verksamhet från hösten 1980. Till tiden från 1 maj 1980 har utsetts Bertil Strutz, fungerande personaldirektör hos Saba.

Mr. Roland Matz, Managing Director of JS Saba, is at his own request leaving the company. Mr. Bertil Strutz, presently Personnel Manager at Saba, has been appointed acting Managing Director as from May 1, 1980.

Omkring midsommar kommer ytterligare ett kylhus att stå klart för användning med Salén som delägare. Partner i projektet är ett holländskt konsortium i Groningen, aktivt inom shipping. Detta nya kylhus, beläget i Eemshaven, Holland, har projekterats enligt samma idé som Saléns kylhus i Sharjah, Förenade Arabemiraten. Det byggs nämligen på kaj, vilket möjliggör en effektiv kostnadsbesparande hantering.

Storleken på det nya kylhuset i Eemshaven blir ca 26.000 kbm — motsvarande två större kylbåtar. Lagring samt hantering av såväl fryst kött och fisk som frukt kommer att ske med användande av pallsystem.

Eemshaven är beläget vid floden Eems mynning på gränsen mellan Holland och Tyskland. Hamnen medger kort angöring från öppen sjö samt har utmärkta väg-, pråm- och järnvägsförbindelser — fördelar som kommer att attrahera kunder från både Hamburg/Bremerhaven- och Amsterdam/Rotterdam-områdena.

Ännu ett kylhus för SRS

Vid månadsskiftet februari/mars började man gjuta bottenplattan till kylhuset. På bilden ses chefen för Sealane, Mr. K Tammes, som tillsammans med hamndirektören i Delfzijl and Eemshaven, Mr. C van Elderen, begjuter grunden med den första omgången betong.

Kylfartyg räddade skeppsbrutna

De av Saléns chartrade kylfartygen Port Chalmers och Scythia har båda varit med om räddningsaktioner till havs i vinter.

Dagen före nyårsafton befann sig Port Chalmers utanför Västindien. En ca 100 tons fiskebåt var i sjönöd i samma område efter att under en svår storm ha fått stora skador och blivit manöveroduglig. Besättningen hade helt tappat orienteringen. Port Chalmers kunde snabbt ta ombord de sex nödställda fiskarna, varav två blivit skadade under stormen. Fiskebåten drev omkring, vattenfyldes mer och mer och sjönk så småningom.

Port Chalmers styrde kurs mot Bermuda där man satte island de nödställda.

13 dygn i flotte

Den 5 januari var kylfartyget Scythia på väg till Panama. Väster om Kap Verdeöarna siktades en liten livflotte av utkiken, matros Gerry Flahavan. Scythia gick upp mot flotten och tog ombord två unga belgare, Jacques Jaune och Caroline Koentges.

De hade tillbringat 13 dygn i sin flotte sedan deras tiometersbåt Musketeer sjunkit efter att ha gått på en sovande val. Det hände då de var på väg från

Mindelo, Sao Vincente, Kap Verdeöarna, till Västindien. Trots att de endast hade haft litet torkad frukt och färskt vatten ombord var det unga paret i förvånansvärt god kondition.

Caroline och Jacques stannade ombord tills Scythia anlöpte Cristobal, Panama, den 13 januari där förberedelser gjorts för deras hemfärd.

Caroline och Jacques från Belgien välbehållna ombord på m/s Scythia.

Reefer vessels rescue shipwrecked crews

The Port Chalmers and Scythia, reefer vessels chartered by Salén, were both involved in sea rescue operations this winter.

The day before New Year's Eve the Port Chalmers was sailing off the West Indies when she came upon an approximately 100-tons fishing boat in distress in the same area. The Port Chalmers managed to quickly take aboard the six distressed fishermen and set course for Bermuda where the rescued crew was put ashore.

On January 5, 1980, when the reefer vessel Scythia was west of the Cape Verde Islands enroute to Panama, its lookout, Seaman Gerry Flahavan, spotted a small lifeboat. The Scythia approached the lifeboat and took aboard two young Belgians, Jacques Jaune and Caroline Koentges.

They had been adrift for thirteen days after their ten-meter boat had collided with a sleeping whale and sank.

Caroline and Jacques remained on board the Scythia until it reached Cristobal, Panama on January 13, where arrangements were made for their home journey.

Scan-Arab bes

"Scan-Arab Expo 80", den flytande utställningen ombord Tor Scandinavia, genomfördes programligt under tre veckor i januari — februari. Åtta av de viktigaste hamnarna runt den arabiska halvön anlöptes och sammanlagt ca 40.000 besökare räknades in. Utställningen var arrangerad av World-Wide Expo i Köpenhamn och Tor Line med stöd av Exportråden i Sverige, Danmark och Finland. Sammanlagt ett 100-tal företag från dessa tre länder var representerade, men tyvärr uteblev Norge helt och hållet.

Utställningen blev — i motsats till den holländska utställningen ett år

tidigare — ingen dundrande succé. Därtill hade krävts ett mera helhjärtat stöd från myndigheter och de stora nordiska exportföretagen. Ändå noterade många företag klara säljframgångar medan andra företag fördjupade befintliga affärsförbindelser eller skapade nya som på sikt kan visa sig värdefulla. Den allmänna meningen bland utställarna var, att deltagandet hade varit väl värt pengarna.

För Saléns, som sedan lång tid tillbaka har etablerade verksamheter på den arabiska halvön, främst inom shipping, innebar deltagandet positiva resultat, som så småningom kommer att

kunna redovisas i Salén-Nytt.

Med på resan var göteborgsfotografen Lars Malmlund, vars bilder på dessa sidor ger en uppfattning av resans förlopp.

Ett av bildäcken hade förvandlats till utställningsdäck. I Saléns monter fanns modeller av flygplan, fartyg, en oljerigg och en Siwertell-anläggning.

Christer Salén och Per Sköld, Statsföretags VD, i samspråk med två framstående representanter för Jeddahs handelskammare, Mr Mousa A. Afati och Mr Ahmed Zaidan.

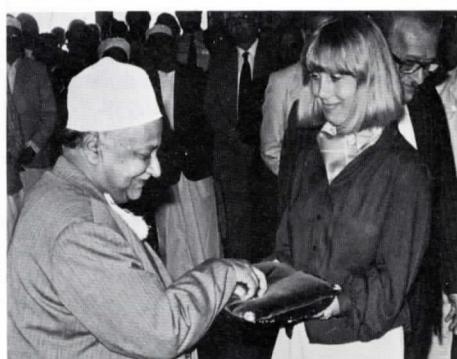
Scan-Arab Expo attracts 40,000 visitors

Scan-Arab Expo 80, the floating exhibition onboard the Tor Scandinavia, went according to schedule during its three weeks tour in January and February of the eight most important ports on the Arabian peninsula. The exhibition, which was organized by World-Wide Expo, Copenhagen, and Tor Line, with support from the Swedish, Danish and Finnish Export Councils, attracted approximately 40,000 visitors. More than 100 companies from the three countries were represented.

Many companies registered definite sales successes, while others strengthened existing business ties or gained new ones, which will prove valuable in the long-term. The consensus of opinion among the exhibitors was that participation was well worth the investment.

Participation in the exhibition yielded a favorable return for Salén, which has had established operations on the Arabian peninsula — primarily shipping activities — for many years. A review of the results will be featured in a forthcoming issue of Salén-Nytt.

The accompanying photos, taken by Lars Malmlund, a photographer based in Gothenburg, provide a pictorial summary of the trip.

I Muscat invigdes utställningen av handelskammarens ordförande, shejk Ali Sultan, som här tar emot den sax med vilken han skall klippa av sidenbandet, från Ann-Marie Eriksson, Tor Line.

öktes av 40.000

Bandet klipps i Dammam av prins Abdul Mohsin Bin Jalwi. Längst till höger ses Sveriges ambassadör i Saudi-Arabien, Carl-Gustaf Bielke.

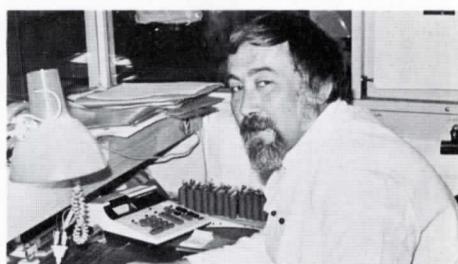
Kapten Kjell Palm välkomnar Excellensen Habib Ahmed Quasim, minister för handel och jordbruk i Bahrain. Mellan dem ses ambassadör Göran Bundy.

Statsföretag hade två egna värdinnor med på resan, båda klädda i nationaldräkter. På bilden ses Lena Tjellander välkomna några besökare.

Fartygets tre telegrafister hade bråda dagar och nätter. Hundratals telegram, telex och telefonsamtal expedierades - i regel via satellit via Göteborg Radio - under de tre utställningsveckorna.

Köksmästaren ombord, Klaus Platen, hade ansvaret för de hundratals utställlarnas, besättningsmännens och besökarnas dagliga spis. För fartygets bartenders var däremot uppgifterna inte fullt så betungande, eftersom det i de flesta hamnar rådde fullständigt öl-, vin- och spritsförbud.

I varje hamn förärades invigaren en jaktfalk utförd i äkta Kongelig Dansk porslin. Här överlämnas gåvan av utställningschefen Jens Bloch t.h.

Claes Ståhle, Export Promotion, Göteborg, demonstrerar Siwertell för Mr Mohammad Zubair, minister för handel och industri i Oman. T v Hans Gösta Engzell från Exportrådet, vars representanter bidrog till att skapa goda kontakter mellan svenska utställare och potentiella kunder i de olika hamnarna.

I Dammam visades stort intresse för Saléns verksamhet. På bilden ses prins Abdul Mohsin Bin Jalwi, som öppnade utställningen samt till vänster Torsten Frisk från Salén & Wicander och Gösta Ekeström, Saléninvest.

Far och son. De här monter och sonen sina två bilmodeller.

I varje hamn som besöktes arrangerades kontakter. Till middagen i Abu Dhabi var övrig offshoreindustri närvarande. Värd vid för Salén Energy.

tiskt

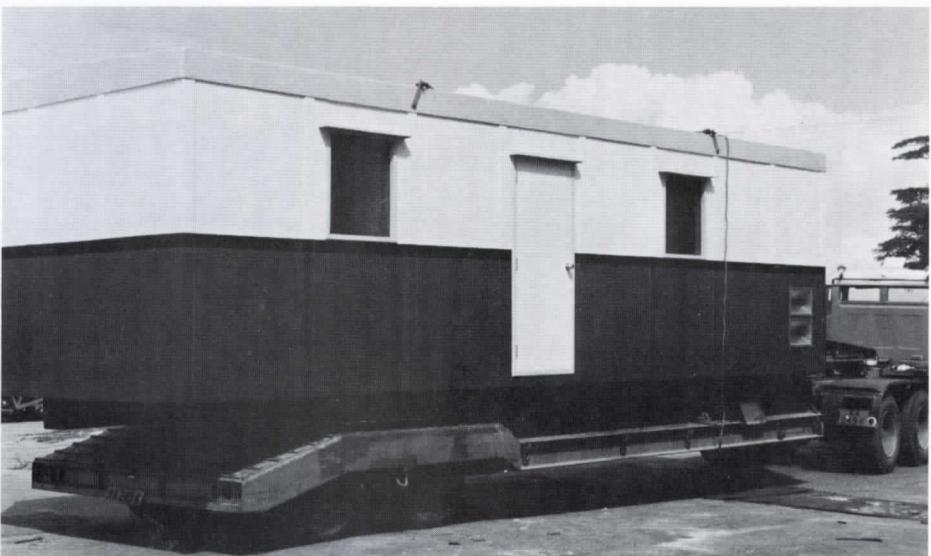
...är just besökt Saabs
...var helt lycklig över

Saléns lunch eller middag för affärs-
framför allt representanter för ADMA och
det tillfället var Leif Appelgren, t h, chef

Foss-poolen, i vilken Tor Line äger 1/3, hade egen monter, som här besöks av invigaren i Bahrain. Foss representerades i Gulfen av Lewis Ramage, Dubai, samt Freddy Julsen, Kim Nielsen och Bill Hobbs, Dammam.

Ett av de mest uppmärksammade objekten som visades på utställningen var Galax-
huset. Det är ett mobilt hus som tillverkas i Singapore av ett bolag som ägs och drivs av
Salénia tillsammans med lokala intressenter. Bolaget tillverkar och säljer även Maxi-
båtar på licens.

Värd vid lunchen i Doha var Mr Ahmed
Mannai, som här hälsar de 80 gästerna
välkomna. Efter lunchen visades i far-

tygets Club Saléns bildspel liksom i alla
övriga hamnar som besöktes.

SHARJAH och ASRY

I samband med anlöpet av Dubai besökte Saléns representanter Saléns frysbutik i Sharjah. Tyvärr låg för dagen inget fartyg inne, men kyl- och frysrummen var maximalt utnyttjade. På bilden ses en kyllångtradare på väg att backa in i kylhuset.

Chef för kylhuset i Sharjah är Michael Childs, som här ses tillsammans med Alan Walsh från Kearvaig, th, och kylhusets driftschef, tv.

Kylhuset har en kapacitet av 22.000 kubikmeter. Bilden visar stuvning av äpplen på pallar.

Tor Scandinavias besök i Bahrain sammanföll med indockningen av tankfartyget *Sea Scape*, 350.000 ton, på ASRY-varvet, där hon skulle genomgå planenlig bottenmålning och översyn. Saléns representanter vid utställningen samt särskilt inbjudna från andra företag ombord i Tor Scandinavia fick möjlighet att besöka varvet och följa indockningen.

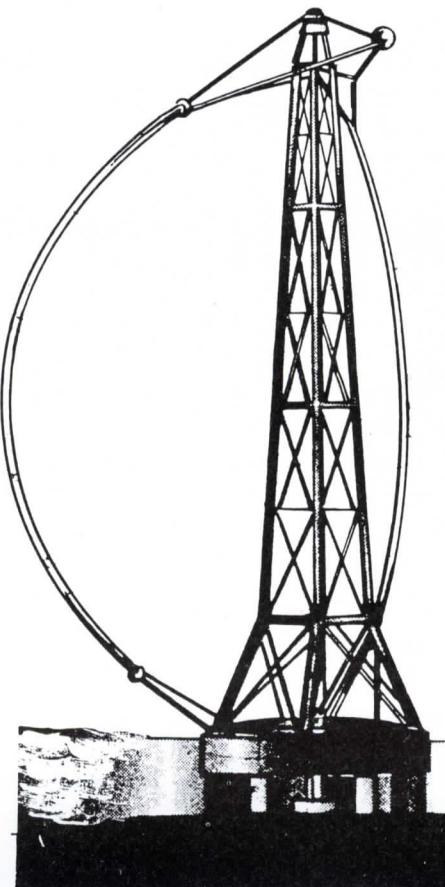

Saltech I: Vindkraft

Saltech har breddat sin verksamhet och arbetar nu aktivt inom området framtida alternativ energiförsörjning. Nämnden för energiproduktionsforskning (NE) har nyligen beställt en studie av ett nytt vindkraftaggregat. Studien utförs av en grupp bestående av Flygtekniska Försöksanstalten, Allmänna Ingenjörsbyrån och Saltech som är projektledare. Studien syftar till att belysa rimlighet och ekonomi i vindkraftaggregat med vertikal axel, s k Darrieusrotor. Projektet är baserat på de förbättringar av Darrieusrotorn som redan gjorts i Sverige av tekn dr Olle Ljungström.

Den modifierade Darrieusrotorn består, som framgår av teckningen, av två bladbågar placerade med inbördes 90° förskjutning och monterade till ett medroterande centrumtorn. Då det hela roterar uppkommer sådana anblåsningsvinklar på rotorbladen att en tangentiell dragkraft uppstår. Rotorn måste dock ges en viss rotationshastighet innan den blir produktiv.

Fördelen med den vertikalaxlade rotorn framför de mera konventionella horisontalaxlade vinkelkraftaggregaten är att den är oberoende av vindriktningen och inte har någon reglering av rotorbladens anfallsinkel. Maskineriet blir därigenom enklare och de anordningar som fordras för rotorns lagring, kraftuttag, generatorer mm kan placeras i sin helhet i bottensplanet. Vertikalaxlade vindgeneratorer kan sannolikt också byggas större än horisontalaxlade, en av studiens huvudsystem är just att belysa storleks-kostnadsberedet. Den största enheten som ingår i

Vindkraft – en framtida specialitet för Saltech?

studien har imponerande mått: höjd 210 meter, rotordiameter 180 meter och genererar ca 20 MW effekt.

Den första studien skall vara klar till sommaren och bör, om den ger positiva indikationer, ge fortsatt engagemang för Saltech.

Wind power and sea water heat recovery — new fields of activity for Saltech

Saltech has entered the field of alternate energy sources to satisfy future demands by taking on studies of two different projects. Saltech is thus the project leader in a group formed by the Swedish Aeronautical Research Institute, Allmänna Ingenjörsbyrån and Saltech. This group has been awarded a contract from the National Swedish Board for Energy Source Development for a technical and economical feasibility study of large vertical axis wind turbines of a modified Darrieus type. It is believed that this concept will allow for larger units to be built than the conventional horizontal axis concept and that several other technical merits regarding operation, construction and maintenance will become prominent.

Saltech has also delivered its first study for the Swedish Council of Building Research regarding large diesel engine driven heat pumps using sea water as heat source and delivering heat of a useful temperature to a district heating network. Even if this system still uses oil, it does so with about three times better efficiency than direct oil heating, the difference of course being made up by the solar heat that is taken from the sea water where it is naturally stored — although at a low temperature. This project is expected to continue during 1980 with practical tests with large heat exchangers placed in the sea and with systems analysis of the complete machinery.

Saltech II: Havsvattenvärm

Saltech har också utfört en första studie åt Byggforskningsrådet avseende stora dieseldrivna värmepumpar som tar värme ur havsbotten och levererar detta till ett fjärrvärmennät. Det utnyttjade havsvattnet är nära nollgradigt och det levererade fjärrvärmevattnet har en temperatur av 65°C.

Fördelen med värmepumpar i detta sammanhang är den goda verkningsgraden — totalt levererar anläggningen ut ca 2 1/2 gånger mera energi än den förbrukar för sin drift, mellanskilnaden är givetvis solvärme i indirekt form

så som den lagrats i havsvattnet. Även detta program beräknas få en fortsättning under året, i första hand med praktiska prov med stora havsförslagda värmeväxlare med kontinuerlig isfärysning och systemanalys för en komplett anläggning.

SRS hos Saba

Den 1 april gjorde ett 30-tal av personalen på Salén Reefer Services ett morgontidigt studiebesök hos J S Saba i Årsta. Redan kl 7 började visningen i blomsterhallen där Stockholms blomsterhandlare gjorde sina inköp inför påskhelgen. Blomsterskördens kom huvudsakligen från odlingar i Tungelsta.

I Dagabs nya lokaler visades hur importerad frukt och grönsaker sorteras och paketerades för distribution till butikerna — frukt och grönt av alla slag från vanliga äpplen till papaya.

På American Foods kontor berättade VD Robert Zwartkruis hur frukten transporteras och vilka problem som finns med skörd och transportsätt.

Besöket avslutades med frukost.

Fliesberg — ett företag i S & W-gruppen

Ingenjörsfirman Fliesberg AB är ett av Sveriges ledande tillverknings- och agenturföretag inom områdena industriarmatur, reglerventiler och instrument. Företaget är det ena benet i Hartig Fliesberg Företagen AB, som sedan 1 januari förra året ingår i Salén & Wicander. Det andra benet utgöres av AB Hugo Hartig som bedriver import av cellulosa, papper, plaster och råvaror. Den sammanlagda nettoomsättningen är ca 15 Mkr och antalet anställda 35. 20% av omsättningen avser export. Huvudkontoret ligger i Stockholm med försäljningskontor i Göteborg och Malmö samt tillverkningsenhet i Solna.

Symposiet i Saléhuset förbereds. Fr v Alvar Svensson, teknisk chef, Nils Bonne- mark, försäljningsingenjör - Instrument,

Lars Henriksson, försäljningsingenjör - Ventiler samt Mats Björkeroth, VD. I bakgrunden utställningsmodeller.

O_2 -analysator sänker Sveriges oljenota

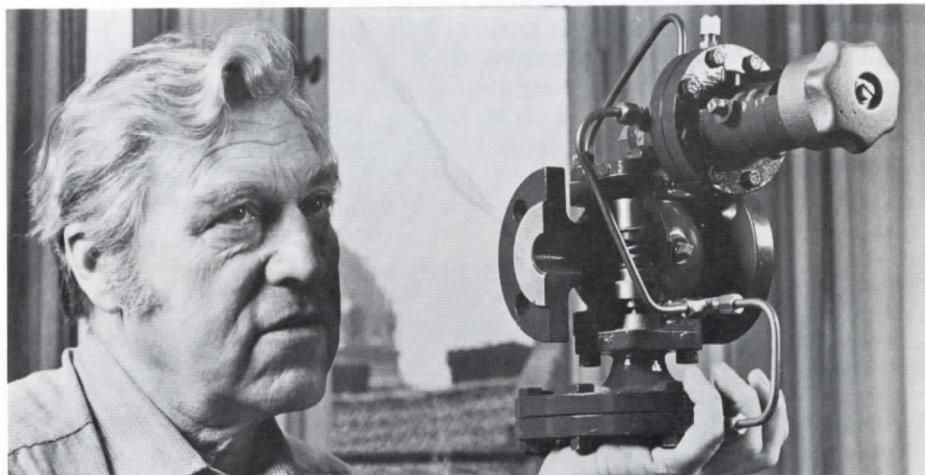
Under rubriken "Industriarmatur, reglerventiler och processinstrument" anordnade Ingenjörsfirman Fliesberg AB i mars ett informativt symposium i Saléhuset. Syftet var att presentera företaget och dess verksamhet för andra Salénsföretag.

Under symposiet riktades intresset speciellt mot O_2 -analysatorerna, där Fliesberg är marknadsledande i Sverige. Fler än 160 enheter har levererats, främst till industriella och kommunala storförbrukare av olja, vilka därigenom kunnat minska energiförbrukningen och spara betydande belopp. Bland kunderna återfinns Scanraff i Lysekil, som för närvarande använder 22 analysatorer, samt Salén Tanker som installerat en enhet på Sea Symphony.

Optimal förbränning

O_2 -analysatorerna mäter syrehalten i bl a ång- och hetvattenpannors rökgas-kanaler och kan därigenom ange effektiviteten i förbränningen. Åtgärder kan därefter vidtas, ofta med avsevärda bränslebesparningar som följd.

Westinghouse analysator installeras med kånselkroppen monterad i de smutsiga avgaserna, vilket innebär kontinuerlig avläsning och ögonblicklig information. Därigenom blir driftskostnaderna avsevärt lägre och utrustningen lämplig för inkoppling på reglering.

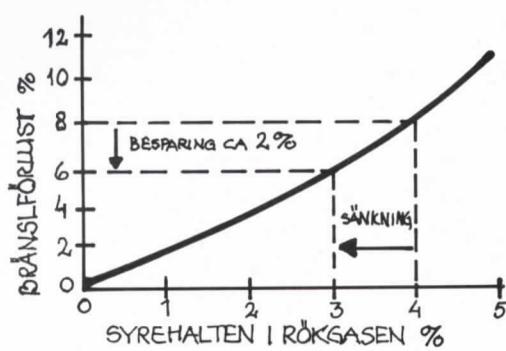
Alvar Svensson, teknisk chef, visar en självverkande reglerventil av egen konstruktion. Ventilen är extremt energisnål och behöver ingen hjälpprodukt.

Förbränningsprocessen kan i varje ögonblick göras optimal.

Analysatorprogrammet omfattar varianter för olika storlekar på pannor samt en högtemperatursanalysator för temperaturer upp till 1.550°C , speciellt lämpad för drift inom stålindustrin.

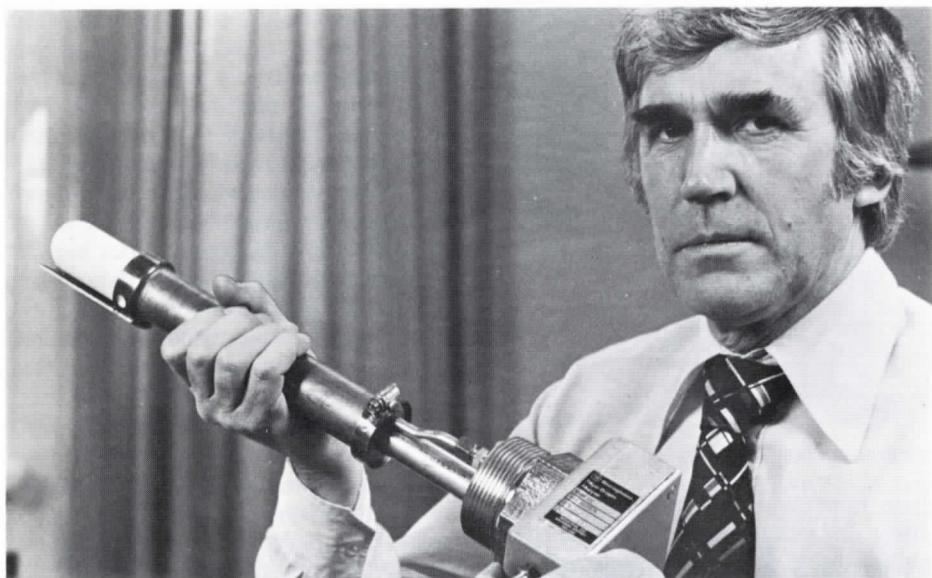
"Trim-kontroll"

Som en nyhet i programmet kan nu en s k trim-kontroll levereras för automatisk styrning av förbränningssproces-

En förbättring av syrehalten i de förbrända avgaserna från exempelvis 4 till 3% innebär en bränslebesparing på ca 2%!
(Källa: Glass Industry July, 1976)

på ventiler och instrument

Fliesberg representerar Westinghouse analysatorer och instrument. Nils Bönne-

mark visar här känselkroppen till en O₂-analysator.

Lars Henriksson demonstrerar en Serck Glocon-ventil för mycket krävande miljöförhållanden.

Scanraff använder sedan ungefär två år 22 st Westinghouse analysatorer. - Vi är mycket nöjda och vill speciellt framhålla de låga underhållskostnaderna, säger instrumentingenjör Alex Kouhia vid Scanraff.

Arne Dermby vid en revolversvarv i Fliesbergs verkstad i Solna.

FLIESBERG

Fliesberg är sedan många år en av Sveriges ledande leverantörer och den ende tillverkaren av kondensatavledare och kringutrustningar till dessa.

De kraftigt stigande energipriserna har även medfört ökade kostnader för användning av ånga. En kondensatavledare har till uppgift att skilja mellan ånga och kondensat i ångsystem. Denna produkt har därför fått en allt större betydelse som en viktig faktor för minskade ångförluster i industriella processer. Den används även i stor omfattning på turbindrivna fartyg. Till kunderna hör Kockums och Götaverken.

Expansionsmöjligheter

Mats Björkeroth, VD för Hartig Fliesberg Företagen, berättar att man nu genomför en satsning på reglerventiler med hög driftssäkerhet. Här finns betydande expansionsmöjligheter såväl med egentillverkade som med agenturprodukter. Nyligen erhölls en första större order för s k spjällventiler till Sundsvalls energiverk och flera order är att vänta.

Företaget har vidare funnit en "nisch" i egentillverkade vakuumregulatorer som används i anslutning till pappersmaskiner. En stor exportorder har erhållits från den tyska pappersmaskinstillverkaren Bellmer.

Programmet omfattar i övrigt såväl självverkande som elektriskt och pneumatiskt stydda ventiler för de flesta krav.

Marknadsföring

Mats Björkeroth och hans medarbetare ser ljus på framtiden för företaget. Verksamheten har god vind i seglen. Produkterna är av erkänd god kvalitet och nya produkter kommer till efterhand.

Agenturverksamheten kommer att utökas på den svenska marknaden genom att man tillför kvalitetsprodukter och utnyttjar befintlig know-how inom verksamhetsområdet. De egentillverkade produkterna exporteras i allt större omfattning genom etablerade utlandsförbindelser i framför allt Finland, Danmark och Västtyskland. Exportverksamheten gynnas genom samarbete med andra företag inom Salén & Wicander-gruppen.

Marskalken och penndoktorn

Det stora kriget var äntligen över. Året var 1946 och scenen NK:s pennavdelning i Stockholm. En reslig herre i perfekt mörk kostym går målmedvetet fram emot disken. Hans hållning avslöjar en militär bakgrund. Ur sin innerficka tar han fram en juvelerpenna i guld.

— Int' kan ni väl laga denna penna? Månné det finns reservdelar?

Hans ordval och accent gjorde det lätt för expediten att omedelbart avslöja den frågandes hemland.

— Jo, det ska strax vara avklarat. Varsågod och sitt en stund bara, marskalken, så skall jag laga pennan med en gång. En bekväm stol sattes fram.

— Jaså, är jag sålunda igenkänd?

Det var han, marskalken av Finland, Carl Gustaf Mannerheim. och den som så säkert kände igen honom var Gunnar Åberg, även "penndoktorn" kallad, som under många år bakom NK:s penndisk förskaffat sig ryktet som oslagbar pennspecialist. Det inte Gunnar kunde fixa, det var inte vatten värt.

Marskalkens penna fixade han ävenledes och överlämnade den med en försäkran att nu skulle den hålla lika länge som dittills. Marskalken berättade då att han sätnt sin adjutant med pennan till specialister i London, Paris och Geneve,

Gunnar Åberg - "Penndoktor"

men utan framgång. Och det var inte fråga om vilken penna som helst. Marskalken hade fått den av sina officerskamrater under finska vinterkriget och alla hade de präglat sina namn på den.

— Det är inte enbart en penna, förstår ni, det är något mer.

Marskalk Mannerheims besök hos penndoktorn ledde till en mångårig vänskap dem emellan. Marskalken försämmade aldrig att besöka Gunnar Åberg på NK vid sina besök i Stockholm. Vid ett tillfälle låg marskalken inlad på Serafimer-sjukhuset. Då sände

han en dag sin svåger, greve Louis Sparre, med en hälsning och en gåva till Gunnar Åberg. —Marskalken sa att jag inte fick åka till mitt hem på Djurgården förrän jag varit inne och hälsat på hos er. När marskalken är frisk kommer han själv in. Och det gjorde han.

Gunnar Åberg bytte så småningom arbetsgivare. Han började först på Skandia och sedan övertalades han att komma till Saléns, där han under många år på ett utomordentligt sätt skött många viktiga funktioner inom intendenturen. För några månader sedan gick han i pension och det var i samband därmed som han vid en avskedslunch för arbetskamrater och vänner berättade den rörande historien om den trofaste, varmhjärtade krigaren från andra sidan Bottenviken. Han berättade även om många andra berömda män och kvinnor som under åren på NK blev hans vänner: Hasse Z, Evert Taube, Greta Garbo, Maurice Chevalier, Douglas Fairbanks Jr och många andra. Ja, alla blev väl inte hans vänner på samma sätt som marskalken av Finland men de flesta finns i den välmataade autografbok som Gunnar Åberg sällan glömde att skjuta fram vid celebra besök.

G. E.

Fliesberg — Specialists in valves and instruments

Since January 1, 1979, the Hartig Fliesberg Företagen AB belongs to the Salén & Wicander Group. One of its subsidiaries, Ingeniörsfirman Fliesberg AB, offers control valves, fittings and instruments to meet the requirements of the process industries and shipyards.

The other subsidiary, the AB Hugo Hartig, is importer of paper, cellulose and plastic materials to Sweden.

The combined net turnover is SEK 15 mill. and the export share is abt. 20%. The company has its head-office and production centre in Stockholm with regional sales offices in Gothenburg and Malmö. 35 people are employed.

Oxygen analysers lower petrol consumption

In order to introduce the company and its special know-how to the Saléninvest group, Fliesberg arranged a products seminar in the Salén building in Stockholm.

During the meeting, the Westinghouse O₂-analysers attracted special attention. More than 160 units have been delivered by Fliesberg to Swedish heavy consumers of petrol, the most important of which is the Scanraff Refinery in Lysekil. The former Salén-owned Sea Symphony carries one unit.

The oxygen analyser measures and

feeds back information of the oxygen content in combustion processes. This information may be used to control and optimize the combustion process, which means energy savings.

Experts on steam traps and industrial valves

Fliesberg manufactures and sells a wide range of steam traps, valves and auxiliary equipment. With steadily increasing energy prices, the efficient treatment of steam in industrial processes has grown in importance. Among the customers for this type of equipment are Kockums and Götaverken.

Mats Björkeroth, managing director of the company, says that the company recently took its first large order of butterfly valves for a Swedish heating plant.

The sales of the company are steadily expanding and the future targets are ambitious. For the Swedish market additional agency products will be launched within its specific field. On the foreign markets the manufacturing program will be exported on an increasing scale. This work is greatly favoured by the collaboration with other companies in the Salén & Wicander Group. Presently the most important export markets are Finland, West Germany and Denmark.

Personnel news

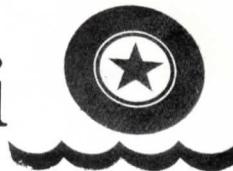
Sven-Olof Brunstedt joined Salén Tanker AB on January 2. He was most recently employed with I Wahlström Rederitjänst AB as head of chartering operations. Mr. Brunstedt had previously held a comparable position in Gränges Shipping for many years.

Deputy Managing Director Leif Appelgren assumed the position of managing director of Salén Energy AB on January 1, 1980. He replaces Göran Axell, who relinquished his position as managing director at his own request. He will remain on the Board of Directors of the company. Effective the same date, Rainer Moberg, managing director of Salén Offshore Drilling Company, a Salén Energy subsidiary based in Houston, Texas, U.S.A., and Lennart Båveryd were appointed deputy managing directors of Salén Energy.

Hans G. Forsberg returns to Saléninvest AB on May 1, 1980. He will assume a director position within Group management.

Mr. Forsberg was employed within the Salén Group from 1971 to 1976 and served as managing director of Öresundsvarvet, Landskrona, from December, 1972. He remained with Öresundsvarvet following the Swedish Government's acquisition of the share capital in Götaverken and the placement of Öresundsvarvet in Svenska Varv, the Government-owned association of Swedish shipyards. He resigned his position with Öresundsvarvet late last year.

Tor Lloyd — nytt Nordsjörederi

Tor Line och Broströms startade den 1 april i år ett nytt bolag för den lasttrafik de båda företagen driver inom Nordsjö- och Östersjöområdena. Sessan Tor Lines fraktförslag mellan Sverige och Danmark resp Nordtyskland är undantagen från samarbetet.

Det nya bolagets namn blir Tor Lloyd AB och ägs till 65% av Tor Line och till 35% av Broströms. Företagsledningen utgörs av Leif Lidholm, VD, Gunnar Edström, operativ chef, Lennart Odin, kommersiell chef, Håkan Lundholm, administrativ chef. Styrelseordförande är Martin Lundberg. I styrelsen ingår även Torkel Carlsson, Clarence Dybeck och Christer Salén samt från Broströms Christer Ohlsson.

Stärkt konkurrenskraft

Tor Lloyd kommer att innebära en förstärkt konkurrenskraft genom att kunna erbjuda en effektiv och kundanpassad transportservice, baserad på moderna ro/ro-fartyg och i stor utsträckning egna terminaler och agenturorganisationer. Samordningen mellan Tor Line och Broströms möjliggör en helt nödvändig rationalisering av trafiken på Nordsjön och Tor Lloyd kommer att erbjuda över 50 seglingar per vecka. Årsomsättningen beräknas uppgå till 400 milj kr och fraktvolumerna till 2 milj årston.

Tor Lloyd kommer inom Nordsjötrafiken att tidsbefrakta nio lastfartyg, nämligen Tor Dania, som kommer att

Leif Lidholm, chef för Tor Lloyd

övergå till Broströms, Tor Finlandia, Tor Gothia, Tor Caledonia, Tor Felicia, de tre Oden Line-fartygen Anna Oden, Britta Oden och Eva Oden samt Cicero i pooltrafiken Göteborg — Immingham. Tor Lloyd har också träffat ett befraktningsavtal avseende Sessan Tor Lines fraktförslag i passagerarfärjorna som trafikerar Felixstowe och Amsterdam.

Volvofrakter

Tonnagesamarbetet mellan Tor Line/Ellerman Wilson Line/Fred Olsen kommer att upprätthållas av Tor Lloyd. Även redan befintligt samarbete mellan Broströms, Oden Line och Tor Line skall fortsätta, vilket bl a innebär att Volvos och övriga Oden Line-kunders gods kommer att skeppas i Tor Lloyds trafiksystem.

Dotterbolagen Tor Line Ltd, Tor Line B.V. och Tor Line ApS kommer att förbliva i Tor Lines ägo liksom intres-

Tor Lloyd — new North Sea shipping company

Tor Line and Broströms have started a company to manage the cargo traffic that both companies operate in the North Sea and the Baltic Sea. Sessan Tor Lines freight traffic between Sweden and Denmark is not affected by the agreement.

The new company will be known as Tor Lloyd AB. Tor Line holds a 65 percent interest, with Broströms holding the remaining 35 percent. The company's management consists of Leif Lidholm, managing director; Gunnar Edström, operations manager; Lennart Odin, business affairs manager and Håkan Lundholm, head of administration.

Tor Lloyd will provide for a strengthened competitiveness through being able to offer an effective and customer-oriented transport service based on modern ro/ro vessels and a wide network of own terminals and agency organizations. The coordination between Tor Line and Broströms facilitated the required rationalizing of traffic in the North Sea. Tor Lloyd will offer more than 50 sailings per week. Annual turnover is estimated to

amount to SEK 400 m. with freight volumes totaling 2 million tons per year. Volvo is one of the largest customers.

Tor Line's subsidiaries, Tor Line Ltd, Tor Line B.V. and Tor Line ApS will remain under the company's ownership as well as the interests in the Middle East and Venezuelan traffic.

Tor Lloyd acquired the total shareholdings in Oden Line A/S in March. In connection with the acquisition the former partners in Oden Line were offered a 25 percent interest in Tor Lloyd. Oden Line's total traffic between Sweden and England and Holland and Belgium and the use of Oden Line's terminal in Immingham were taken over by Tor Lloyd through the share acquisition.

In mid-April Tor Lloyd also took over the operations of Scania Container Line AB (SCL). It is hoped that the take-over of SCL will contribute to reversing the trend of over-establishment of traffic between Southern Sweden and Denmark and between England and the Continent.

sena i Mellanöstern-trafiken och Venezuela-trafiken.

Fördjupar samarbetet med Oden Line

I mars månad förvärvade Tor Lloyd samtliga aktier i Oden Line AB samtidigt som de förra intressenterna i Oden Line erbjöds att förvärva 25% i Tor Lloyd. De tre Oden-fartygen Anna Oden, Britta Oden och Eva Oden chartrades för en period av tio år och samtidigt tecknade Tor Lloyd ett tioårigt avtal med Volvo avseende deras nordsjötransporter — en affär på en halv miljard kronor.

I och med aktieförvärvet övergick Tor Lloyd Oden Lines trafik på Sverige-England och Holland-Belgien samt utnyttjandet av Oden Lines terminal i Immingham.

Övertar Scania Container Line

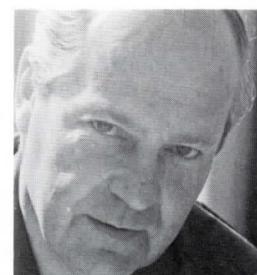
Fr o m mitten av april övergick Tor Lloyd även verksamheten i det skånska rederiet Scania Container Line AB (SCL).

Med övertagandet av SCL-verksamheten hoppas man få bukt med överestableringen av lasttrafiken mellan Sydsverige och Danmark resp England och Kontinenten.

Dödsfall

Sjökapten Hans Hellström har avlidit. Han var född 1920 och anställdes 1946. Kapten Hellströms sista fartyg var Atlantic Wasa.

Rikard Lundh, anställd på Saléns sedan 1967 och verksam inom kontorsservice, har avlidit i en ålder av 55 år efter en tids sjukdom.

Salénrederiernas fartyg genom tiderna

Nr 19

Carlshamn (1951-1953)

*Motorfartyg, byggt 1951 vid Ekensbergs Varv, Stockholm som "Ventilated Fruitcarrier".
Tonnage: 2053 brt, 967 nrt,
2932 tdw.
Reg.nr: 9275.*

Såsom ersättning för den 1950 försälda *Carlshamn* sjösattes 1951 ett systerfartyg vid Ekensberg, som också fick namnet *Carlshamn*. Hon levererades den 19 september 1951 till Rederi AB Strim (Sven Salén), Stockholm.

1953, okt., försåld till Naviera Rio Grandense Ltd., Porto Alegre, Brasilien för 5.575.000 kronor och omdöpt till *Charrua*.

I början av september 1962 anlände *Charrua* till Stockholm från Hamburg för reparation, men lades sedan upp.

1966, 22 november, anlände fartyget till Burmeister & Wain i Köpenhamn för att iståndsät-

tas efter den långa upplägningen i Stockholm. Den 20 augusti 1967 kunde *Charrua* avgå från Köpenhamn destinerad till Porto Alegre.

Ännu i trafik.

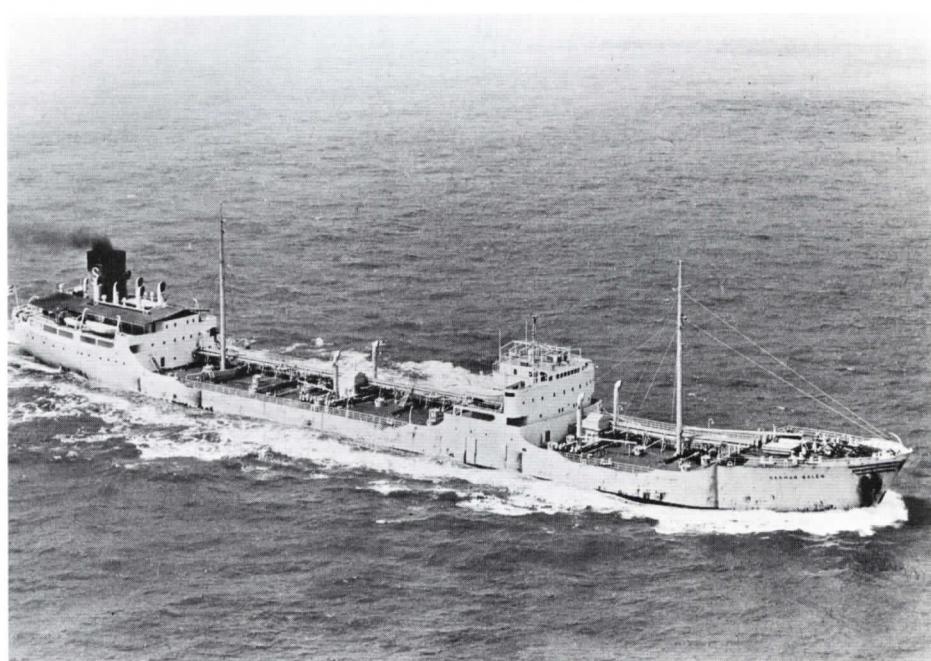
Dagmar Salen (1952-1962) Sea Scout (1962-1963)

*Tankmotorfartyg, byggt 1952 vid Bremer-Vulkan, Bremen-Vegesack.
Tonnage: 11580 brt, 6766 nrt,
16530 tdw.
Reg.nr: 9310.*

Levererades den 14 januari 1952 till Rederi AB Pulp (Sven Salén), Stockholm och döptes till *Dagmar Salen*.

1956, okt., överförd på Salénrederierna AB, Stockholm.
1962, dec., omdöptes fartyget till *Sea Scout* för att ingå i rederiets namnserie på *Sea-*.
1963, april, avyttrad för 105.000 pund till skeppsredare John S. Latsis, Piræus, Grekland. Omdöpt till *Gregory*.

Ännu i trafik.

Nio salénare gjorde "loppet"

Så har årets Vasalopp, det 57:e i ordningen avverkats. Resor och sjukdom decimerade den anmeldta skaran och sex salénare kom till start den kyliga morgonen den 2 mars. I "öppet spår" hade ytterligare tre tidigare i veckan — i fint före — tagit sig ned till Mora, en förstagångsåkare, Gunnar Hasselberg, och två "old-timers", Valter Axelsson och Sven Söderberg.

Det kalla vädret stod sig och när väckarklockan ringde halv 5 på söndagsmorgonen visade termometern på -17° . Detta medförde inga större vallningsbekymmer utan det blev grön special i botten med iblandning av blått i steget för fästets skull. Av de 12.000 anmeldta kom 10.267 till start och endast 442 bröt av en eller annan anledning. Minnespeng fick 2.718 st — alla med en åktid = segrartiden + 50%. Gränsen blev i år 6 tim. 12 min. och 3 sek.

Ordningen på startfältet var god och för att förhindra tjuvstart lät startern skottet gå 3 min. för tidigt. Den färgglada skaran myllrade iväg med ett frasande, våldsamt dån. Det kan vara värt att ta sig upp till Dalarna bara för att få se starten, den är obeskrivlig!

Första kontrollen för "utfodring" ligger i Mångsbodarna 23 km efter start. Det är en alltför lång sträcka att åka utan att få någon vätska och vi hade därför upprättat en egen vätskekontroll efter 10, 5 km uppe på myren. Under tecknad har nu funnits där under de senaste sex loppen med muggar och

Salén-mästaren och vasaloppsåkaren för tionde gången Birger Simonsson tillsammans med Saléns egen kranskulla Ann-Marie Leijon.

vältempererad dryck. Kvicksilvret stod på -13° och en frisk nordväst gav åkarna en extrapuff i ryggen på de fria vidderna. Alla salénare "fångades upp" och fick energirik dryck så att de skulle kunna klara sig fram till Mångsbodarna. Därefter ligger de officiella kontrollerna med ca 10 km mellanrum, vilket är tillräckligt ur vätskesynpunkt. Förutom de ordinarie kontrollerna har vi ytterligare två vid 38 och 52 km, där våra åkare förutom vätska även har möjlighet till omvallning om det skulle visa sig nödvändigt och även få ett uppmuntrande ord på vägen.

Solen som började titta fram vid 8-tiden gick snart åter i moln till åkarnas

Sven Salén åkte Vasaloppet för första gången. Här har han avverkat 68 km och alltså hunnit till Hökberg, där familjen väntade med uppskattad förfriskning. Gunnar Lindbergh, Tank, tog bilden.

stora tillfredsställelse. Den alltid lika fruktade dagsmejan hölls stången och det blev aldrig varmare än -5° under dagen.

I år var det glädjande nog tre förstaåkare som ställde upp, maskinchefen i tank Evald Sjölund och från Stockholmskontoret Carl-Arne Björkman och Sven H Salén. Alla klarade sig med glans ned till Mora. Saltechs Ola Carlsson, som förra året åkte "öppet spår", provade i år på det "riktiga" och nådde målet i Mora. Av de övriga åkte Birger Simonsson för 10-årsmarket och kylbefähavaren Kaj Karlsson prövade på sträckan för 3:e gången.

Det kan vara intressant att notera att under de 15 år som det funnits salénare med i Vasaloppet — Gösta Ekeström var den förste 1965 — och 67 har kommit till start, så har ingen brutit. Två åkare har tagits av banan för överstriden maximtid vid en av de tre tidskontrollerna.

Även i år var ett par kvinnor med i det "riktiga" Vasaloppet och de klarade sig fram till målet på bra tider och i god kondition. Arrangörerna säger att svårigheter att ordna omklädningsfrågan i Mora är det stora problemet och anledningen till att kvinnor inte är välkomna att åka det "riktiga" Vasaloppet. Personligen tror jag att det skulle kunna ordnas.

Däremot är "öppet spår" det alternativ som erbjuds det "svaga könet" och de manliga salénare som provat både möjligheterna är verkligen entusiastiska och föredrar detta alternativ, som dels ger bättre spår och mera utrymme, dels ger den startande möjlighet att åka i sitt eget tempo utan att behöva trängas med alltför många. I år liksom i fjol undrar jag till sist vem som blir Saléns första kvinnliga Vasaloppsåkare.

Gunnar Lindbergh

Resultat:

Birger Simonsson, Fartygsdrift
Kaj Karlsson, Bfh/SRS
Carl-Arne Björkman, Fartygsdrift
Evald Sjölund, Mch/TAR
Ola Carlsson, Fartygsdrift
Sven H Salén, Salénia

Tid	Placering
6.54.26	4.415
7.10.22	5.100
7.20.04	5.538
8.56.09	8.792
10.16.34	9.660
10.28.16	9.716

S-106 09 Stockholm
Tel. 787 10 00

Ansvärig utg. Sven H Salén
Redaktör Gösta Ekeström
Bitr. redaktör Margareta Sverring
Produktion ByråGrafiska
ISSN 0347-9897

Salén-Nytt utkommer varje jämna månad i en upplaga av ca 7.500 ex.
Hälften av upplagan distribueras till anställda och deras familjer, hälften till
externa mottagare.

Bidrag till Salén-Nytt mottas tacksamt.

Salén News is published every even-numbered month in about 7.500 copies. Half of them are distributed to employees and their families and half to external recipients. Contributions to Salén News are gratefully appreciated.

Sjöman och artist

ARTHUR G PETTERSSON

Bland Salén-anställda finner man flera med anlag åt det konstnärliga hålet. En av dem är Ulf Ekberg, tidigare styrman på våra fartyg men numera verksam på rederiets assuransavdelning. En av hans tavlor — 3 meter lång — köptes in för några år sedan av koncernledningen och pryder nu en långvägg på Fartygsdriften.

En annan av våra sjöanställda med klart konstnärlig begåvning tittade upp på Salén-Nyts redaktion häromdagen med en bunt oljemålningar under armen. Det var Arthur G Pettersson, maskinchef i Salén Dry Cargo med Forest Wasa som sin senaste arbetsplats. Han har seglat i Saléns sedan 1968 — dessförinnan var han 17 år i Trans.

Arthur G började måla så sent som 1971 — han är 58 år fylda — men redan som ung gjorde han sig känd som en god tecknare. Under senare år har många tavlor kommit till vid hans

staffli, antingen det varit placerat i hemtrakten i Lyckeby eller ombord i fartyg. De tavlor han visade upp på Saléns var huvudsakligen målade i Lyckeby, men en av dem kom till i Amerika, närmare bestämt i Long View, Washington, och föreställer Forest Wasa lastan de flis. Den duken förvärvades omgå-

ende av Saléns och pryder nu lokalerna på Salén Dry Cargo. Det skulle inte förvåna om fler av Arthur G:s tavlor finner köpare bland salénare. De finns till påseende på informationsavdelningen.

Nu är Arthur G Pettersson ledig fram till midsommar och tillbringar en stor del av sin fritid vid staffliet och skall under maj/juni delta i två internatkurser, varav den ena är förlagd till Öland och den andra till Blekinge.

ARTHUR G PETTERSSON, som signeras sina bilder ARTH, fick i samband med Karlskronas 300-årsjubileum två alster accepterade till en jurybedömd utställning där endast målare från Karlskrona kommun deltog. Utställningen ägde rum i Blekinge museum under hela mars månad i år. Av ca 600 insända arbeten antogs endast omkring 125.

Konstföreningen

Vinnare blev

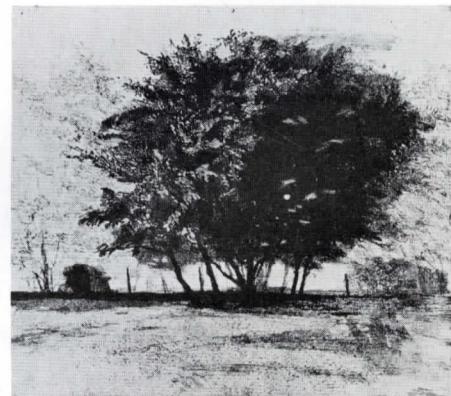
Marianne Nilsson, LAP
Martti Helenius, SJP
Helge Nilsson, SJP,

som får var sin etsning av konstnären Svenrobert Lundquist, f. 1940. Han är representerad i bl a Nationalmuseum, H M Konungens Samlingar, Göteborgs och Malmö Konstmuseer.

Nästa vinstchans kommer vid vårens stora konstutlottning i mitten av maj. Konstföreningen har köpt ett 40-tal fina konstverk som från 6 maj kommer att finnas utställda i vårt lunchrum Norrländsgatan 15, Stockholm.

Konstföreningens vårmöte äger rum den 21 maj i samband med konstaktivitet som meddelas senare. Då gör vinnarna sitt val i turordning.

Septemberlotteriet ordnas för alla medlemmar som inte tidigare haft turen

Svenrobert Lundquist, Trädgrupp, etsning, 120 ex. Konstnären ställer ut på Gröna Paletten i Stockholm 12-30 april.

att vinna något. 20—30 vinster lottas ut.

Aldrig förr sent är det att bli medlem. Sänd in Din kupong — och Du har snart chans att vinna!

Saléns konstförening har nu nära 400 medlemmar — ingen dålig siffra med tanke på att det inte är så länge sedan föreningen startades. Och nya medlemmar kommer ständigt till. Nya medlemmar innebär också ökade intäkter och som en följd därav har konstföreningen i sin senaste dragning lottat ut tre tavlor i stället för en som är det vanliga.

Till
Bo Sundblad, Saléninvest, 106 09 Sthlm
Jag anmäler mig som medlem i Saléns Konstförening med ett månatligt löne-
avdrag med: 5:- 10:- 15:-

Namn:
TEXTA

Personnr:

Landpers/Sjöpers/Pensionär